

NORSK LOVTIDEND

NY REKKE FOR 1945

Utgitt etter offentlig tiltak ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 27	Utgitt 28 desember	1945
Innhold.		Side
Skr. om at forordn. om rasjonering av brennevin og vin skal opphøre å gjelde		223
» om bortfall av visse bestemmelser om satser for innskottsrenter		224
Prov. anordn. om endr. i prov. anordn. om midlert. ordn. av lønns- og arbeidsvilkår i befridde distrikter		224
» om forlenget gyldighet av de prov. anordn. om forbud mot salg av skip til utlandet og om regulering av befraktningsforhold i krigstid		226
» om tillegg til hvalloven		226
Res. om ugyldigheten av avhendelser og beheftelser under okkupasjonen m. h. t. eiendom tilhørende staten, kommuner og off. innretninger		227
» om fristforlengelse for anskaffelse av ny tonnasje m. v. (etter lov om fritaking for skatteplikt av assuransgevinst)		229
Skr. om tilleggsbestemmelse til brannlovens § 15 for Høyanger i Kyrkjebø		229
» om at forordn. om rasjonering av mineraloljer delvis skal anses bortfalt		229
» om regulering av industristrøket Storemøllen — Nyhavn — Hegrenes i Bergen		229
Lov om forlenget gyldighet av midlert. lov om utførsel av hermetisk nedlagt brisling og sild		230
» om endr. § 88, pkt. 1, i lov om vassdragene		230
» om tilleggslov til lov om rettargangsmåten i mil. straffesaker		231
Midlert. lov om tillatelse til å bruke brennevin fra industribrennerier til tilvirkn. av drikkebrennevin		231
» om tillegg til lov om verneplikt og utskrivning		232

Skrivelse fra Forsynings- og gjenreisningsdepartementet. 15 desbr.

I medhold av provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen vedrørende forsyning og rasjonering av livsformødenheter og andre varer av 26 januar 1945 § 1, første ledd, og kongelig resolusjon av 12 juni 1945 om bemyndigelse for Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i henhold til nevnte anordning, fastsettes at forord-

15 desbr. ning av 3 januar 1941 om rasjonering av brennevin og vin med tilleggsforordning av 15 februar 1941 skal opphøre å gjelde fra og med 1 januar 1946.

18 desbr. Skrivelse fra Justisdepartementet om bortfall av visse bestemmelser om satser for innskottrenter.

I henhold til provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen av 26 januar 1945 § 1, nr. 2, første punktum, og kongelig resolusjon samme dag om bemyndigelse for Justisdepartementet i henhold til nevnte anordning, fastsettes:

Punkt 3, første ledd, i Administrasjonsrådets bestemmelser av 25 juli 1940 om uttak av bankinnskudd, samt § 1, annet punktum, og § 5, første punktum, i tilleggsbestemmelser av 24 september 1943 faller bort fra 1 januar 1946.

21 desbr. Provisorisk anordning om endring i provisorisk anordning av 15 september 1944 om midlertidig ordning av lønns- og arbeidsvilkår i befridde distrikter.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

Med hjemmel i Grunnlovens § 17 fastsettes:

I.

De bestemmelsene i provisorisk anordning av 15 september 1944 om midlertidig ordning av lønns- og arbeidsvilkår i befridde distrikter som er nevnt nedafor skal lyde slik:

§ 1, første ledd: I private virksomheter skal de tariffavtaler som besto 9 april 1940 være gjeldende, med mindre tariffene blir endret i henhold til reglene i dette kapitel. Forslag til tariffavtale som var framsatt av offentlig meklingsmann, eller som partenes forhandlere var blitt enige om før 9 april 1940 uten at de var avgjort den nevnte dag, skal anses som vedtatt og gjeldende på samme måte fra frigjøringa med mindre de blir endret i henhold til reglene i dette kapitel.

§ 2, første ledd: Arbeidsgiver, arbeidsgiverforening eller fagforening som ønsker forandring i lønns- eller arbeidsvilkår som er fastsatt i tariffavtale, herunder forslag som nevnt i § 1, annet punktum, skal rette henvendelse herom henholdsvis til Norsk arbeidsgiverforening og til Arbeidernes faglige landsorganisasjon. Dersom vedkommende hovedorganisasjon på grunnlag av en henvendelse som nevnt eller av eget tiltak finner at det er skjellig grunn til å utvirke forandring i gjeldende lønns- eller arbeidsvilkår, skal den sette fram krav om dette overfor den annen hovedorganisasjon med nøyaktig

angivelse av de forandringer som ønskes. Slike krav kan bare settes 21 desbr. fram etter at tariffavtalen er sagt opp med den avtalte varselsfrist og til avtalt utløpstid. Ingen tariff kan dog sies opp til utløp før 1 mars 1946. Tariffer med utløpstid 31 desember 1945 til 28 februar 1946 kan sies opp med en måneds varsel til utløp 1 mars 1946. Gjenpart av kravet skal sendes Riksmeklingsmannen. Forhandlinger mellom hovedorganisasjonene blir deretter snarest å oppta. Utenom hovedorganisasjonene kan de andre interesserte parter delta i forhandlingene. Partene kan også forhandle uten at hovedorganisasjonene er representert, men slik at en avtale trenger godkjenning av hovedorganisasjonene.

§ 2, annet ledd, første punktum: Norsk arbeidsgiverforening og Arbeidernes faglige landsorganisasjon har fullmakt til med bindende virkning for begge parter å treffe beslutning om forlengelse eller forandring av bestående lønns- og arbeidsvilkår.

§ 4, første ledd: Leder forhandlingene ikke til enighet, skal det opptas offentlig mekling. Meklingen innledes ved at de hovedorganisasjon som har reist krav om nye lønns- eller arbeidsvilkår, sender inn en melding om forholdet til vedkommende meklingsmann. Meldinga skal sendes straks forhandlingene er brutt eller resultatet av uravstemningen foreligger. Mekling foregår etter reglene i lov om arbeidstvister av 5 mai 1927, kap. 3, i den utstrekning ikke annet er fastsatt i denne anordning.

§ 5, tredje ledd, første punktum: Sosialdepartementet kan beslutte at tvister som ikke blir løst ved at tariffavtale blir opprettet i samsvar med foranstående bestemmelser, skal bringes inn for den i § 6 omhandlede lønnsnemnd hvis avgjørelse har samme virkning som tariffavtale.

§ 7. Det er forbudt å iverksette arbeidstans eller boikott i anledning av tvist som omhandlet i dette kapitel før forhandlinger, mekling m. v. er prøvet i samsvar med bestemmelsene i §§ 2—6 og inntil 6 dager etter at saksbehandlingen er slutt uten at tvisten er løst.

Ny § 14. Revisjon av de tariffavtaler som er sagt opp til utløp før anordningen holder opp å gjelde, skal foregå etter bestemmelsene i anordningen.

II.

Denne anordning trer i kraft straks.

Gitt på Oslo slott 21 desember 1945.

Under Vår hånd og rikets segl

HAAKON.

(L. S.)

Einar Gerhardsen.

Leif Østern.

21 desbr.

Provisorisk anordning om forlenget gyldighet av provisorisk anordning av 26 august 1939 om forbud mot salg av skip til utlandet og provisorisk anordning av 5 september 1939 om regulering av befraktningsforhold i krigstid.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

Med hjemmel i Grunnlovens § 17 fastsettes:

§ 1. Provisorisk anordning av 26 august 1939 om forbud mot salg av skip til utlandet, og provisorisk anordning av 5 september 1939 om regulering av befraktningsforhold i krigstid gis forlenget gyldighet inntil videre.

§ 2. Denne anordning trer i kraft straks.

Gitt på Oslo slott 21 desember 1945.

Under Vår hånd og rikets segl

HAAKON.

(L. S.)

Einar Gerhardsen.

Leif Østern.

21 desbr.

Provisorisk anordning om tillegg til lov om fangst av hval av 16 juni 1939.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

Med hjemmel i Grunnlovens § 17 fastsettes:

§ 1. Det er forbudt for norske selskaper, statsborgere eller innvånere av riket direkte eller indirekte å delta i eller å medvirke til å fremme hvalfangst med flytende kokeri under fremmed flagg.

Kongen eller den han bemyndiger kan dispensere fra denne bestemmelse når det gjelder utlending eller utenlandsk selskap som drev hvalfangst i siste sydhavsesong før 3 september 1939 eller utenlandsk kokeri som før dette tidspunkt ble nyttet til hvalfangst.

§ 2. Overtredelse av denne anordning straffes med fengsel inntil 1 år eller med bøter inntil 1 million kroner eller med begge deler. Det samme gjelder medvirkning.

Ulovlig gjort fangst eller dens verdi kan inndras etter reglene i straffelovens § 36. Det samme gjelder fangstredskaper som er brukt i strid med loven eller gitte forskrifter samt fortjeneste som er ervervet i strid med denne anordning.

§ 3. Denne anordning trer i kraft straks.

Forbudet i § 1 gjelder også kontrakts- eller tjenesteforhold som 21 desbr. er inngått før anordningens ikrafttredeelse.

Gitt på Oslo slott 21 desember 1945.

Under Vår hånd og rikets segl

HAAKON.

(L. S.)

Einar Gerhardsen.

Leif Østern.

Kongelig resolusjon om ugyldigheten av avhendel- 21 desbr.
ser og befeftelser foretatt under okkupasjonen med hensyn til eiendom tilhørende staten, norske kommuner og offentlige innretninger.

I henhold til § 12 i provisorisk anordning av 18 desember 1942 om ugyldigheten av rettshandler m. v. som har sammenheng med okkupasjonen, jfr. provisorisk anordning av 1 november 1945, fastsettes følgende regler om ugyldigheten av avhendelser og befeftelser av offentlig eiendom som går inn under den nevnte bestemmelse:

§ 1. Ugyldigheten kan bare gjøres gjeldende av vedkommende departement eller kommune.

Kommunens vedtak om å gjøre ugyldigheten gjeldende trenger godkjenning av Justisdepartementet eller — for geistlig eiendom — av Kirkedepartementet. Nektes vedtaket godkjent, anses rettstiftelsen for gyldig.

§ 2. Ugyldigheten skal bare gjøres gjeldende når vedkommende myndighet antar at rettstiftelsen til skade for det offentlige er påvirket av de særlige forhold under okkupasjonen.

§ 3. Vedtak om å gjøre ugyldigheten gjeldende må være truffet og i tilfelle godkjent etter § 1, annet ledd, innen utgangen av 1946. Ellers anses rettstiftelsen for gyldig. Er rettstiftelsen ikke tinglyst, er det likevel tidsnok når vedtak om ugyldighet blir truffet innen 4 måneder etter at den myndighet som etter § 1, første ledd, skal gjøre ugyldigheten gjeldende, fikk kunnskap om den.

Enhver som har en rettslig interesse i at rettstiftelsen anses for gyldig eller ugyldig, kan ved skriftlig forespørsel til vedkommende departement eller kommunestyre eske avgjørelse om hvorvidt ugyldigheten vil bli gjort gjeldende. Hvis vedkommende myndighet ikke innen 4 måneder etter at forespørselen er mottatt, treffer vedtak om å gjøre ugyldigheten gjeldende, anses rettstiftelsen for gyldig.

Retten til å gjøre ugyldigheten gjeldende går ikke tapt etter reglene i denne paragraf når rettstiftelsen ikke gyldig kunne foretas

21 desbr uten Stortingets samtykke. Hvis vedkommende departementet ikke vil gjøre ugyldigheten gjeldende, skal det i så fall uten ugrunnet opphold sørge for at saken blir lagt fram for Stortinget.

§ 4. Hvis rettstiftelsen er tinglyst eller registrert, skal det departement som treffer vedtak om å gjøre ugyldigheten gjeldende, straks sende melding om vedtaket til vedkommende tinglysingsdommer eller registerfører. Er det en kommune som gjør ugyldigheten gjeldende, sendes meldingen av det departement som har godkjent vedtaket etter § 1, annet ledd. Dommeren (registerføreren) skal ved anbefalt brev så vidt mulig underrette enhver hvis rettstilling berøres av vedtaket om å gjøre ugyldigheten gjeldende.

§ 5. Når ugyldigheten er gjort gjeldende i samsvar med §§ 1—3, kan rettighetshaveren uten søksmål forlange å bli innsatt i besittelsen av den ting eller rett det gjelder. Kravet fremsettes for namsretten når det gjelder fast eiendom eller rettighet i sann, ellers for namsmannen.

Når det finnes rimelig, kan namsretten sette en frist for besitteren av fast eiendom til å fravike denne.

§ 6. Ihendehaverpapirer kan ikke med hjemmel i disse bestemmelser søkes tilbake fra noen som har ervervet rett i dem uten kjennskap til at de tilhørte det offentlige.

Er en fordring blitt avhendet av offentlig myndighet ved en rettsandel som er erklært ugyldig etter disse bestemmelser, og har skyldneren ved eller etter forfall oppfylt overfor erververen eller noen som utleder sin rett fra ham, er han fri for sin forpliktelse, dersom det ikke med rimelighet kunne forlanges at han skulle motsette seg oppfyllelseskravet.

§ 7. Spørsmålet om i hvilken utstrekning det offentlige plikter å betale tilbake mottatt vederlag samt godtgjørelse for mulige påkostninger og lignende, avgjøres i mangel av minnelig overenskomst av domstolene etter alminnelige rettsgrunnsetninger. Det samme gjelder spørsmålet om mulig erstatningsplikt for mottakeren.

Tvist som nevnt i første ledd er ikke til hinder for at det offentlige straks får tilbake den rettslige og faktiske rådighet over eiendommen.

§ 8. De innskrenkninger i retten til å gjøre ugyldigheten gjeldende som følger av disse bestemmelser, gjelder ikke når det offentlige før bestemmelsenes ikrafttredelse har fått tilbake besittelsen av den ting det gjelder.

§ 9. Vedkommende departement fastsetter hvilke innretninger er å anse som offentlige i forhold til reglene i anordningens § 12.

§ 10. Disse bestemmelser trer i kraft 1 januar 1946.

Kongelig resolusjon.

21 desbr.

Den frist som i lov av 7 juni 1918 om betinget fritaking for skatteplikt av assuransegevinst § 1, første ledds siste punktum, jfr. lov av 16 juli 1920 § 2, er fastsatt for anskaffelse av ny tonnasje gjennom kontrahering eller innkjøp, forlenges i medhold av sistnevnte lovsted til utgangen av 1947.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

21 desbr.

I henhold til § 67 i lov om brannvesenet av 15 august 1908, stadfestes med dette vedtak av Kyrkjebø herredstyre, Sogn og Fjordane fylke, i møte 18 oktober 1945 om tilleggsbestemmelse for Høyanger til nevnte lovs § 15. Tilleggsbestemmelsen redigeres sålydende:

Skorsteinspiper, loddpiper, anbringere og trukne rør kan feies 3 ganger om året i hus hvor koking og oppvarming i overveiende grad foregår ved elektrisitet.

Skrivelse fra Forsynings- og gjenreisningsdepartementet.

21 desbr.

I medhold av provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen vedrørende forsyning og rasjoneing av livsfornødenheter og andre varer av 26 januar 1945 § 1, første ledd, og kongelig resolusjon av 12 juni 1945 om bemyndigelse for Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i henhold til nevnte anordning, fastsettes at forordning av 10 desember 1940 om rasjonerings av mineraloljer skal anses bortfalt fra 1 januar 1946 for så vidt angår:

- 1) Nye, regenererte og brukte smøreoljer, hvorunder transformatoroljer, dog ikke vaselinoljer (White Oils) og Paraffinum liquidum samt
- 2) smørefett, dog ikke vaselin (Petroleum) til medisinsk og teknisk bruk.

Skrivelse fra Sosialdepartementet.

24 desbr.

I henhold til § 27 i lov om bygningsvesenet av 22 februar 1924 stadfester departementet vedtak av Bergen bystyre i møte 15 juni 1945 om regulering av industristrøk ved Storemøllen—Nyhavn—Hegrenes.

Videre stadfestes i henhold til bygningslovens § 3 bystyrets vedtak samme dag om vedtekt i tilknytning til reguleringen sålydende:

Det er i strøket ikke tillatt å anbringe bedrifter som reguleringsrådet finner er forbundet med ulemper for de omboende. Vedtekt for åpent bygd strøk stadfestet 1 oktober 1928, oppheves for det areal som omfattes av reguleringsvedtaket.

27 desbr. **Lov om forlenget gyldighet av midlertidig**
 Nr. 1. **lov om utførsel av hermetisk nedlagt brisling**
 og sild av 25 juni 1937 nr. 2.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets vedtak av 20 desember 1945
 sålydende:

§ 7 i midlertidig lov om utførsel av hermetisk nedlagt brisling
 og sild av 25 juni 1937 nr. 2 skal heretter lyde så:

§ 7. Denne lov trer i kraft straks og gjelder til utgangen av 1946.

Ti har Vi antatt og bekreftet, liksom Vi herved antar og be-
 krefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 27 desember 1945.

HAAKON.

(L. S.)

Einar Gerhardsen.

Leif Østern.

27 desbr. **Lov om endring i lov om vassdragene av 15**
 Nr. 2. **mars 1940 § 88, punkt 1.**

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets vedtak av 20 desember 1945
 sålydende:

I.

I lov om vassdragene av 15 mars 1940 skal § 88, punkt 1, lyde så:

De rettigheter som i nærværende lov er tillagt fløtningsforeninger
 kan bare utøves av fløtningsforeninger hvis vedtekter etter lovens
 ikrafttredelse er stadfestet av Kongen. Fløtningsforeninger som består
 ved lovens ikrafttredelse, kan dog utøve de nevnte rettigheter i 7 år
 fra ikrafttredelsesdagen.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

Ti har Vi antatt og bekreftet, liksom Vi herved antar og be-
 krefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 27 desember 1945.

HAAKON.

(L. S.)

Einar Gerhardsen.

Leif Østern.

Lov om tilleggslov til lov frå 6 mai 1921 27 desbr.
om rettargangsmåten i militære straffesaker Nr. 3.
i fredstid.

Vi HAAKON, Noregs Konge, gjer kunnigt:

at Oss er fyrelagt vedtak frå Stortinget 20 desember 1945 som lyder so:

§ 1. Saker om militære brotsverk og missferder skal til året 1946 er ute, fyrehavast og dømast etter fyresegnene i lov frå 29 mars 1900 om rettargangsmåten i militære straffesaker, jfr. § 6, 2 punktum, i lov frå 6 mai 1921 om rettargangsmåten i militære straffesaker i fredstid, endå om den væpna makta er sett på fredsfot.

I saker som seinast 31 desember 1946 er innhavde for domstolane, gjeld § 6, 2 leden, i lova frå 6 mai 1921 på tilsvarande måte,
§ 2. Denne lova tek til å gjelda straks.

Di hev Vi godkjent og stadfest, liksom Vi hermed godkjenner og stadfester dette vedtaket som lov, under Vår hand og riksesglet.

Gjeve på Oslo slott 27 desember 1945.

HAAKON.

(L. S.)

Einar Gerhardsen.

Leif Østern.

Midlertidig lov om tillatelse til å bruke brenne- 27 desbr.
vin fra industribrennerier til tilvirkning av Nr. 4.
drikkebrennevin.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets vedtak av 20 desember 1945 sålydende:

§ 1. Bestemmelsene i lov om tilvirkning og beskatning av brennevin av 15 august 1908 § 23 skal ikke være til hinder for at brennevin som er tilvirket som biprodukt ved industriell virksomhet, etter foretatt omdestillasjon blir solgt til bruk i samme øyemed som alminnelig brennevin.

Med hensyn til beskatning er slikt brennevin likestilt med alminnelig brennevin.

§ 2. Denne lov gjelder til 1 januar 1947.

Ti har Vi antatt og bekreftet, liksom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 27 desember 1945.

HAAKON.

(L. S.)

Einar Gerhardsen.

Leif Østern.

27 desbr. **Midlertidig lov om tillegg til lov om verneplikt**
Nr. 5. og utskrivning av 21 juni 1929.

VI HAAKON, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Oss er blitt forelagt Stortingets vedtak av 20 desember 1945 sålydende:

§ 1. Uten hensyn til bestemmelsene i lov om verneplikt og utskrivning av 21 juni 1929 kan vernepliktige innkalles til ekstraordinær tjeneste i fred i den utstrekning det er nødvendig for å få avviklet oppgaver som er foranlediget av krigen, så som vakthold over krigsfanger og andre, vakthold over materiell, minerydding, mineletting, ryddingsarbeid m. v. og for å skaffe instruktører til våpenøvelser.

§ 2. Denne lov trer i kraft straks og gjelder til utgangen av året 1946.

Ti har Vi antatt og bekreftet, liksom Vi herved antar og bekrefter samme som lov, under Vår hånd og rikets segl.

Gitt på Oslo slott 27 desember 1945.

HAAKON.

(L. S.)

Einar Gerhardsen.

Leif Østern.

Utgiver: Byråsjef C. Lampe.